

לא ניסו להתפנף

ליד סככת הספרים בפנינת רחוב מסריק, קרוב לחצות, בחור עם כיפה שחורה שולף ספרי הישרדות ורומאנים רומנטיים. "בשביל הכיף", הוא אומר, "וגם בשביל להרחיב את הידע"

שעה לפני חצות, זמן אידיאלי לטייל בפארק המסילה, המקבילה הירושלמית של טיילת שפת ים או נהר. האוויר, האוויר, האוויר אני שוחה בו והוא מלטף את הפנים ואת כל הגוף בעדינות ובענווה, יסודות נכחרים שאני מסניפה כמו חמצן.

אטייל רק בקטע קטן מתוך חמשת הקילומטרים של הטיילת, מסכמת הסיפרייה הפתוחה שבפנינת רחוב מסריק (יש עוד שתיים בהמשך רדומה, אחת מהן בבית צפאפה) עד "התחנה הראשונה", שנחנכה ב-1892 ועד לפני כעשרים שנה היתה תחנת רכבת ירושלים תל אביב.

צמוד לסככה, גבו אלי, בחור חובש כיפה מלקט ספרים, אשתו על הסיפסל עם התינוק. אני מציצה: הוא לקח את "קטרינה" של אפלפלד, "סוני" טת קרייצר" של טולסטוי וספר של סטפן צווייג, והוא ממשיך לחפש. אשתו קוראת את "מלכת היופי של ירושלים" ומיניקה בחסות חולצה רחבה. אני מתחילה לצעוד לכיוון "התחנה הראשונה".

בחשכה נשמעות כאן עברית, אנגלית, ערבית (הרבה), צרפתית, גרמנית, ספרדית, טגאלוג, וגם נביחות כלבים, ציוצי ציפורים שמצאו שמורת טבע בחצר רחבת הידיים של המגור הנרמני מעבר לתומה משמאל, קרקר קרפרות (לפי הקול הן ענקיות) מאחורי החומה מימין, שם נמצאת משתלת "תמר". ריחות עזים של שיחי רוזמרין (בימי הקיץ פרפרים לבנים, זוגות ובודדים, מתפרפרים על פרחיהם התכולים), לבנדר, עצי פלפלו, מרווח אדומת פרחים, צר אציל (רפנה). ביום אפשר לראות משני צדי הדרך לכל אורכה שדרת עצי דולב וג'קרנדה, שיחי מורן, עצי הטרומלס קטלבי, פריחה כתומה של עצי ריי מון רקי גוע, פריחה לבנה שופעת של היביסקוס וצמחי דיאטס רמויי עשבים, קשוחים, מתרבים בקלות. "שתלו כאן בלי להתפנף", אומר בהערכה ירידי המשורר רידו. "זאת צמחייה מקומית לא מפונקת, ורוב העצים כאן נשירים. הביאו בחשבון את השלג". בתמורה שורדים כאן בסתיו צבעי שלכת אירופית. אני פוגשת פתאום מסך, מדען ישראלי צעיר גבה קומה שמנהל פרויקטים באמריקה צועד מולי. הוא הבטיח לחבר שלו לשים פתק בכחול, לפחות שעה הליכה מכאן, ועכשיו הוא חוזר הביתה. החיך שלו שובב, כאילו ניצע עבירה. הבחוב של אור אדום מתחלף לכחול במרחק מה מלפני. משטרה? אני מת קרבת. בחור כבן עשרים כטרנינג, גופייה ותספורת קוצים מחזיק אופניים חשמליים עם פנס מהבהב. - סליחה, אתה שוטר? - לא, סתם שמתני צבעים בשביל היופי, שיהיה יותר מעניין, היא עונה לי ברצון, במבטא ערבי.

שתי נשים חבוקות, רעולות בחיג'אב, במכנסי ג'ינס וסניקרים צוערות במרץ לעומתי, מפטפפות וצוחקות. שני גברים חובשי כיפה סרוגה צוערים לפני, חבוקים, אחד כבן חמישים השני, עם תסמונת דאון, כבן שלושים. השני מספר משהו ושניהם מתגלגלים מצחוק. אני מדביקה אותם. - אתה אבא של? - כן. - אתה נהנה מהטיול? - מאוד!

עכשיו תצינו את כביש דרך בית לחם. איזו תנועה מכונית כמעט רוסה אותי. ואנחנו בפרק הציוני של מיצי הפירות והירקות, עם המרעה מלפני קום המדינה הממליצה על שתיית מיץ פירות. יש כאן דפי תפריט בעברית, אנגלית וערבית. בימי הקיץ יש להם ממטרה המפיצה מעין ערפל מרסיסי מים. יש כאן שולחן עץ שעליו גוחנים כעת כחצי תריסר נערים ונערות, שניים משחקים דמקה והשאר מייצעים ושותים מיצי פירות בכוסות קרטון של חצי ליטר. הם עולים לי"ב, כאים הנה פעמיים-שלוש בשבוע, לומדים בתיכון למדעים ואמנויות.

פתאום קול של גיטרה. אני עולה במדרגות אבן חבויות ותלולות ימינה. ליד מדרה יושבים כתרסר בני אדם בגילים, לבושים ולאומים שונים סביב מדרה, חלקם שרים, חלקם מקשיבים. כל יום רביעי, המשיש שעות. מי שבא ברוך הבא. מרחוק נשמעת מוסיקה אחרת - שוב רמה מדי לטעמי, כרגיל - הגעתי למתחם בתי הקפה, המסעדות והחנויות של "התחנה הראשונה", עם משטח המופעים שעליו תזמורת ג'אז קטנה מנגנת ועשרות אנשים צוערים וזקרים ברחבת העץ המקורה. במקרים עושים כאן התעמלות. מימין יש מתקן של wetball, משטח פלסטיק מקורה, רטוב וחלקלק (המים מעורבבים עם מרכז שיער) שעליו אפשר לשחק כדורגל תוך גלישה ונפילה. שמונה נערים משחקים בהתלהבות, לבושים רק במכנסי התעמלות. גם בנות מגיעות לפע